

Jezus Chrystus (symbolicznie: 25 grudnia 1 n.e. w Betlejem - Wielki Piątek 33 n.e. w Jerozolimie)

*Ten syn cieśli zrodzony w stajence,
żył dla dobra, lecz skonał w męce,
bóg-nauczyciel,
zła odkupiciel...
na wieki krwawi boskie serce...*

(ebs)

Jezus Chrystus (ur. ok. 8-4 p.n.e., zm. ok. 30 lub 33 n.e. w Jerozolimie) - centralna postać religii chrześcijańskiej. Przez chrześcijan uznawany za Boga (jako Syn Boży, współistotny Bogu Ojcu) i człowieka.

Według Nowego Testamentu (części Biblii) urodził się w żydowskiej rodzinie jako syn Marii poślubionej Józefowi. Jako dorosły przyjął chrzest z rąk Jana Chrzciciela. Następnie nauczał (uznając przykazanie miłości za najważniejsze) i gromadził wokół siebie uczniów (najbliższych nazwano apostołami), dokonując w tym czasie cudów.

Jezus przepowiedział swój los podczas Ostatniej Wieczerzy, kiedy ustanowił sakrament Eucharystii, umarł na krzyżu, jednak trzeciego dnia po tym, gdy złożono jego zwłoki w kamiennym grobie, zmartwychwstał, a następnie przez 40 dni spotykał się ze swoimi uczniami, tłumacząc sens swojej męczeńskiej śmierci i zmartwychwstania, po czym wstąpił do nieba.

Wydarzenia opisane przez Ewangelie budzą spory naukowców, zaś inne religie postrzegają postać Jezusa w różny sposób, nie przyznając mu tak wielkiego znaczenia jak chrześcijaństwo.

Polska forma pierwszego członu imienia - Jezus - pochodzi od łac. Iesus, które z kolei pochodzi od greckiego Ἰησοῦς (Iesus). Grecka forma jest zhellenizowaną formą hebrajskiego lub aramejskiego imienia ישוע (Yēšuaʿ, Joszua), które z kolei jest skróconą formą hebrajskiego יהושע lub יהושע (Yehōšuaʿ, Jehoszua) lub w języku polskim Joszua (alternatywne formy: Jeszua, Joszue). W języku hebrajskim יהוה (Yehōšuaʿ, (gr. Ἰησοῦς i znaczy - Jahwe jest zbawieniem.

Imię Joszua występuje także w Starym Testamencie. Nosił je następca Mojżesza Jozue (zob. Joz 1,1) - w tradycji polskiej brzmi ono inaczej ze względu na szacunek i wyjątkowość, lecz po hebrajsku ich imiona brzmią identycznie. Imię Jezus nosił również autor księgi Mądrości Syracha, z tego samego powodu nazywa się ją od imienia ojca autora.

We współczesnym języku hebrajskim skrócona wersja imienia ישו (Yēšû, Jeszu) jest używana jako imię Jezusa Chrystusa.

Drugi człon - Chrystus to nie imię własne, lecz zaszczytny tytuł, wskazujący na doniosłą rolę Jezusa z Nazaretu. Już

w Nowym Testamencie stał się jakby jego drugim imieniem: hebr. משיח (מִשִּׁיחַ ; Mešiah, Meszjah) gr. Χριστός (Christós) - namaszczony, pomazaniec, Mesjasz.

Postać Jezusa jest fenomenem stającym na granicy Judaizmu i Chrześcijaństwa. Wywodził się całkowicie z Izraela - zarówno on, jak i jego pierwsi uczniowie - i stworzył wspólnotę wiary, odwołującą się do wiary Abrahama, która ostatecznie zyskała status całkowicie niezależny. Jednak nie na tyle, by być uznana za czczącą innego Boga, niż ten, który czczony jest przez Judaizm.

Judaizm niewiele uwagi poświęca życiu i misji Jezusa, którego uznaje za odstępcę lub za postać fikcyjną.

Choć za życia Jezus zgromadził bardzo niewielu uczniów, nauczał jedynie przez trzy lata i nie napisał żadnego tekstu, jego pośmiertny wpływ na historię powszechną jest ogromny.

Zdaniem wielu niezależnych historyków i humanistów, Jezus jest najważniejszą postacią w historii świata.

H.G. Wells przyznał: *„Jestem historykiem, a nie wierzącym, ale muszę wyznać jako historyk, że ten ubogi kaznodzieja z Nazaretu bezsprzecznie znajduje się w centrum historii. Jezus Chrystus jest najważniejszą postacią w całej historii”*.

Mahatma Gandhi: *„Dla mnie był On najwspanialszym nauczycielem, jakiego ludzkość kiedykolwiek miała”*.

Vittorio Messori: *„Tylko w wieku XIX poświęcono Mu sześćdziesiąt dwa tysiące tomów. W paryskiej Bibliotece Narodowej, która jest zwierciadłem zachodniej kultury, ilość fiszek z imieniem Jezus jest na drugim miejscu. Pierwsze zajmuje słowo Bóg”*.

Fiodor Dostojewski: *„Wierzę, że nie ma głębszej osoby, bardziej przepętnionej miłością, życzliwszej i doskonalszej niż Jezus. Nie tylko nie ma nikogo takiego, jak On. Nigdy nikogo takiego nie będzie”*.

Philip Schaff: *„Ten Jezus z Nazaretu, bez broni ani majątku, podbił więcej milionów niż Aleksander Wielki, Cezar, Mahomet i Napoleon razem wzięci; bez pomocy nauki przybliżył nam to, co ludzkie, i to, co boskie lepiej niż wszyscy filozofowie i uczeni świata; bez akademickiej wymowności wypowiadał takie słowa, jakich nigdy wcześniej nie słyszano i wywołał skutki, jakich nie opowie żaden mówca czy poeta; choć sam nie napisał ani jednej linijki, wprawił w ruch więcej piór i dostarczył tematów do większej ilości kazań, przemówień, dyskusji, uczonych tomów, dzieł sztuki i pieśni pochwalnych, niż cała armia wielkich mężów antyku i współczesności”*.

Peter Seewald: *„Jest On po prostu osobą w znaczniejszej mierze przemieniającą oblicze świata niż ktokolwiek inny,*

włącznie z wszystkimi rewolucjonistami, królami czy wynalazcami. Żaden inny człowiek nie miał większej od Niego siły przyciągania i większej rzeszy zwolenników. W gruncie rzeczy nie ma nikogo takiego, kim cała ludzkość zajmowałaby się intensywniej od dwóch tysięcy lat, niż Mąż z Nazaretu”.

Jaroslav Pelikan, historyk Uniwersytetu Yale: „Postać Jezusa Chrystusa dominuje w historii kultury zachodniej od dwudziestu stuleci”.

Ernest Renan: „Jezus stworzył fundamenty, na których społeczność ludzka bazuje od osiemnastu wieków”.

Kenneth Scott Latourette: „Gdy mijają wieki, coraz bardziej oczywistym jest to, że życie Jezusa - biorąc pod uwagę Jego wpływ na historię - było najbardziej wpływowym życiem na tej planecie”.

Antonio Socci: „Stoimy wobec Człowieka tak wspaniałego, tak doskonałego, do tego stopnia wyjątkowego i jedyne w swoim rodzaju, że żaden Bóg nie mógłby być lepszy, żaden Bóg nie mógłby Go przewyższyć. Wyjaśnia to również, dlaczego Jego tajemnica i piękno są niewyczerpane. Tego dowodzi to, co nieustannie się dzieje. Mimo upływu wieków bowiem fascynacja osobą Jezusa z Nazaretu nie zmniejsza się, a nawet rośnie”.

W badaniach przeprowadzonych przez instytut DOXA wiosną 1974, 64% ankietowanych uznało Jezusa za „postać najbardziej interesującą w historii”, przed Martinem Lutherm Kingiem, Gandhim i Marksem.

Jego imieniem nazwano miasta i kraje, np. San Salvador czy Dominikanę. Flagi noszą jego znak, od *Union Jack* po Międzynarodowy Czerwony Krzyż.

W środowiskach chrześcijan liberalnych, a także racjonalistów, teozofów i in. można spotkać cały wachlarz następujących opinii, wzajemnie się nieraz wykluczających:

Bruno Bauer twierdził, że Jezus w ogóle nie istniał.

K.F. Bahrdt oraz K.H. Venturini uważali, że Jezus był członkiem, albo nawet przywódcą sekty esseńczyków.

Marcello Craveri twierdził, że Jezus był nieślubnym synem Marii oraz rzymskiego legionisty Tyberiusza Juliusza Abdesa Pantery (Marcello Craveri: "Vita di Gesu", 1966).

David Friedrich Strauß postawił tezę, że Jezus był religijnym fanatykiem.

Oskar Holzmann stwierdził, że był ekstatykiem ("War Jesus Extatiker?", 1903).

Niektórzy też uważają Ewangelie za parafrazę innych pism, np. Llogari Pujol uważa, że użyte zostały pisma staroegipskie, jeszcze inną teorią jest, że nie należy Ewangelii traktować dosłownie, lecz szukać w nich ezoterycznego przekazu za pomocą analizy symboli (gnostycyzm, teozofia) lub, ostatnio, komputerowej analizy znaków.

Psychiatrzy William Hirsh, William Sargant oraz główny lekarz Paryża, psycholog Charles Binet-Sanglé, twierdzili, że Jezus miał zaburzenia psychiczne.

W XIX wieku pojawiły się wśród niektórych ezoteryków teorie, jakoby Jezus w młodości przebywał w Indiach i pobierał tam "tajemne" nauki, na co świadectwem miałyby być apokryf znany jako Ewangelia Świętych Dwunastu.

Według nauk muzułmańskiej sekty Ahmadijja Jezus przed ukrzyżowaniem zbiegł do Kaszmiru, gdzie został pochowany. Domniemany grób Jezusa ma znajdować się także w wiosce Shingō w północnej Japonii.

Najstarsza identyfikacja dnia 25 grudnia z dniem Bożego Narodzenia zawarta jest we fragmencie dzieła przypisywanego Teofilowi z Antiochii (około 180 n.e.), być może interpolowanym (nieautentycznym), zachowanym w Centuriach Magdeburckich (XVI w.). Istnieją świadectwa, że w Rzymie po raz pierwszy obchodzono święto Bożego Narodzenia dopiero w roku 354 n.e., zaś na wschodzie Cesarstwa Rzymskiego za dzień narodzin Jezusa uznawano 6 stycznia. Do tej pory chrześcijanie ormiańscy uznają tę drugą datę.

Erę "od narodzenia Chrystusa" (Anno Domini), a co za tym idzie, rok 1 (jako pierwszy rok po narodzinach Jezusa z Nazaretu) wprowadził w 525 r. zakonnik Dionizjusz Mniejszy, pracujący na polecenie papieża Jana I. Przyjął on 25 grudnia 753 roku aUc (Ab Urbe condita - od założenia Rzymu) za datę narodzin, a rok 754 aUc za rok 1 n.e. Ponieważ nie wprowadził roku zerowego, rok narodzin stał się rokiem 1 p.n.e.

"The God Who Wasn't There" - "Bóg, którego nie było" - film dokumentalny podważający istnienie Jezusa i przedstawiający argumenty popierające tezę, że jest on postacią mityczną (napisy polskie):

<https://www.youtube.com/watch?v=iDkPqMaPnWs&list=PL44B8586DFC1E62EE>

HORUS, Egipt ok. 3000 lat p.n.e.

- gwiazda na wschodzie
- urodzony 25 grudnia
- urodzony przez dziewicę

- świadkowie 3 królowie
- został nauczycielem w wieku 12 lat
- ochrzczony w wieku 30 lat
- 12 uczniów
- głosił 12 praw
- dokonywał cudów (chodzenie po wodzie i uzdrawianie)
- został ukrzyżowany
- po trzech dniach zmartwychwstaje

MITRA, Persja ok. 1200 lat przed Chrystusem

- urodzony 25 grudnia
- urodzony przez dziewicę
- głosił 12 praw
- dokonywał cudów
- został ukrzyżowany
- przez 3 dni zakopany w ziemi po czym zmartwychwstaje

ATTIS, Grecja ok. 1200 lat przed Chrystusem

- urodzony 25 grudnia
- urodzony przez dziewicę
- 12 uczniów
- ukrzyżowany
- zakopany w ziemi po trzech dniach zmartwychwstaje

KRYSZNA, Indie ok. 900 lat przed Chrystusem

- gwiazda na wschodzie
- urodzony 25 grudnia
- urodzony przez dziewicę
- dokonywał cudów
- zmartwychwstał

DIONIZOS, Grecja ok. 500 lat przed Chrystusem

- rodzi go dziewica
- dokonuje cudów
- zmartwychwstaje

JEZUS, Betlejem, początek naszej ery

- gwiazda na wschodzie
- urodzony 25 grudnia
- urodzony przez dziewicę
- świadkowie 3 królowie
- został nauczycielem w wieku 12 lat
- ochrzczony i rozpoczęcie działalności misyjnej w wieku 30 lat
- dokonywał cudów
- głosił 12 praw
- 12 uczniów
- został ukrzyżowany
- po trzech dniach zmartwychwstał